

Îmi extind orizontul mereu pentru a prinde mai mult decât un singur sunet

De vorbă cu MAXIM VENGEROV

Recunoscut ca unul dintre cei mai mari violoniști ai lumii, **Maxim Vengerov** lasă instrumentul preferat deoparte, dedicându-se în întregime dirijatului.

După ce a uimit lumea muzicală ca instrumentist, **Maxim Vengerov** a călcat pe urmele mentorului său, Mstislav Rostropovici, îndreptându-și atenția către dirijat și aducându-și sensibilitatea și muzicalitatea caracteristice pe scenă. Primele lecții de dirijat le-a luat în anul 1998 cu Vag Papian, care a studiat la St. Petersburg cu legendarul Ilya Musin. La invitația lui Valeri Gergiev, Vengerov dirijează Orchestra Teatrului Marinsky, primind aprecieri atât din partea publicului, cât și din partea criticilor. În 2007, după accidentul de la mâna dreaptă care îl va împiedica să cânte la vioară timp de mai multe luni, **Maxim Vengerov** se hotărăște să se ocupe serios de dirijat. Urmează colaborări din ce în ce mai numeroase cu orchestre importante: Verbier Festival Orchestra, Bergen Philharmonic, Sinfonietta Cracovia, Toronto Symphony, Montreal Symphony, Moscow Philharmonic, Kammerorchester Basel, Jerusalem Symphony, Oslo Philharmonic, Swedish Radio Symphony Orchestra, Virtuozii din Moscova.

Pe 8 septembrie, în cadrul festivalului *George Enescu*, **Maxim Vengerov** a apărut la pupitrul Filarmonicii George Enescu.

Dorina Necula: *Va fi a doua oară când veți dirija Filarmonica George Enescu. A fost Simfonia a V-a de Beethoven prima dumneavoastră alegere?*

Maxim Vengerov: Nu, dar până la urmă m-am gândit că ar fi foarte potrivită pentru deschiderea concertelor simfonice din festival, așa că am ales un program integral Beethoven : Uvertura *Leonora*, Triplul Concert și Simfonia a V-a. Mie îmi place această simfonie foarte mult, iar programul este unul solid.

D. N.: *Cum a fost colaborarea de anul trecut cu Filarmonica George Enescu?*

M. V.: Mi-a lăsat o impresie foarte bună. Am observat o atmosferă foarte frumoasă în orchestră, o anumită demnitate în interpretare. A fost o experiență plăcută, într-un mediu prietenos și totodată creativ. Abia aștept să revin.

D. N.: *În program este deasemenea și Triplul Concert de Beethoven. Îi cunoașteți pe cei de la Romanian Piano Trio?*

M. V.: Nu îi cunosc încă, dar mi-au fost puternic recomandați. Îi am pe un CD și am fost foarte mulțumit să aud că ei sunt foarte talentați și apreciați în România.

D. N.: *Cum compozitori se află cel mai des în repertoriul dvs.?*

M. V.: Îmi extind repertoriul de la clasicii timpurii până la muzica modernă. Nu fac nicio restricție. Dar în această perioadă mă axez pe marile simfonii și pe compozitorii simfonici ca Beethoven, Brahms, Șostakovici, Ceaikovski, Mahler, Rahmaninov, Prokofiev, (aceasta este zona principală de lucru) alături, bineînțeles de Mozart și Schubert.

D. N.: *Ca violonist ați interpretat și muzică contemporană (Rodion Schedrin, Benjamin Yusupov chiar v-au dedicat lucrările). Ca dirijor intenționați acest lucru?*

M. V.: Da, deja dirijez și studiez muzică contemporană. Acum pregătesc pentru un festival o lucrare a compozitorului francez Francois Rousseau, care a avut premiera anul trecut la Bordeaux.

D. N.: *În lumea muzicală sunt doar câțiva artiști care, fiind foarte buni instrumentiști, au și o carieră dirijorală de succes. Care sunt provocările ca dirijor?*

M. V.: Pentru mine, ca dirijor, înseamnă să găsec căi noi de a comunica cu orchestra; să inspiri și să poți atinge fiecare muzician prin stabilirea unui contact cu fiecare în parte. Acest lucru este esențial pentru un dirijor. Scopul dirijorului este de a fi conectat la fiecare muzician, de a-i aduce pe toți împreună pentru o singură idee în care credem.

D. N.: *Ați fost foarte apropiat de maestrul Rostropovici. V-a influențat în vreun fel în cariera dirijorală?*

M. V.: Da, mi-a dat un foarte bun exemplu despre cum să ajung un muzician complet. După cum se știe, Rostropovici a fost un mare violoncelist și, deasemenea, un mare dirijor, iar eu am înregistrat alături de el cu siguranță cele mai frumoase albume ale mele. Ca dirijor a fost un acompaniator excelent. Pe mine m-a inspirat ca dirijor înainte de

toate, și abia apoi l-am cunoscut ca violoncelist. A fost deasemenea un profesor deosebit și m-a inspirat să predau și să fiu eu însumi profesor. A fost mentorul meu în muzică.

D. N.: *Se știe căm după ce ați încetat să cântați la vioară v-ați dedicat timpul carierei dirijorale. Veți reapărea pe scenă ca violonist?*

M. V.: Nu am încetat să cânt la vioară, dar este un pic "răcoare" în cariera mea de violonist. Sunt conștient că dacă vreau să am aceleași rezultate cum am avut ca violonist, trebuie să acord la fel de mult timp și dirijatului; de aceea am renunțat pentru un timp și la orele pe care le aveam ca profesor colaborator la Academia Regală de Muzică din Londra. Așa că atunci când o să mă întorc la vioară, sunt sigur că o să fie diferit în multe privințe. Nu o să mai am concerte așa cum obișnuiam, ca o rutină, ci o să am mai puține concerte ca violonist deoarece va trebui să combin cele două activități.

D. N.: *Când intenționați să reveniți pe scenă ca violonist?*

M. V.: Mă gândesc la stagiunea 2010-2011 sau 2011-2012. Depinde, pentru că am angajamente foarte bune ca dirijor, așa că vor fi probabil unul sau două turnee ca dirijor prin întreaga lume. Sunt dirijor principal la Filarmonica din Baku și colaborator la Filarmonica din Moscova, așa că este destul de dificil. Nu am timp pentru vioară deocamdată, dar în viitor voi încerca să combin dirijatul cu vioara.

D. N.: *După experiența ca dirijor cântați la vioară diferit?*

M. V.: Bineînțeles, tot ce am învățat în viață, pe lângă vioară, m-a format ca muzician. Vioara nu este decât o singură expresie a muzicii. De exemplu, după ce am început să cânt la violă, am descoperit un sunet mult mai profund la vioară; când am început să predau am fost din nou influențat iar această profesie m-a făcut să descopăr o altă dimensiune a interpretării. Sunt convins că dirijatul îmi va schimba sunetul, poate va fi mai simfonic, mai larg. Îmi extind orizontul mereu pentru a prinde mai mult decât un singur sunet.

D. N.: *Ce proiecte de viitor aveți?*

M. V.: După Festivalul *Enescu* merg la Moscova unde voi dirija Filarmonica, apoi în septembrie Filarmonica din Azerbaidjan, unde va începe stagiunea și voi avea 6 concerte anul acesta în Baku, apoi Montreal Symphony Orchestra, Toronto Symphony Orchestra, alte concerte în Polonia, Istanbul, Elveția, Germania. O să combin cele două angajamente din Moscova și Azerbaidjan. Alte planuri, atunci când nu sunt în turneu, sunt cele legate de competiția internațională de vioară din Poznań din 2011, unde voi fi președintele juriului. Așa că voi avea mult de lucru. Sper foarte mult că vom avea și participanți români talentați. Va fi o selecție preliminară în toată lumea: una în Europa, una în America și alta în Orientul Îndepărtat. Candidații trebuie să se înscrie și pentru runda pre-eliminatorie.

D. N.: *Dar viola? Intenționați să înregistrați ceva pe viitor?*

M. V.: Mi-ar plăcea, căci viola mă atrage foarte mult. Încerc să le combin; în viitor va fi mai puțin din Maxim-violonistul și mai mult din Maxim-muzicianul, datorită viorii, violei, dirijatului, profesoratului și a combinării diferitelor activități sociale muzicale. Vor fi mult mai multe activități decât am avut până acum.

D. N.: *Cum vă petreceți timpul liber, cum vă relaxați?*

M. V.: Îmi place natura, îmi place să combin munca cu statul în natură, să nu stau acasă ci în grădină, studiind partitura, un lucru pe care nu-l puteam face când cântam la vioară.

D. N.: *Când a avut loc premiera concertului de Yusupov, lucrare dedicată dumneavoastră, ați fost nevoit să învățați să dansați tango. Ați mărțurisit atunci cât de mult v-a plăcut. Acum mai dansați tango?*

M. V.: Nu, din cauza lipsei de timp. Dar este ceva la care vreau să revin pentru că mă relaxează și mă binedispune.

Dorina NECULA